

1. Formål

Formålet med projektet “Landsbyforum Stevns” er at etablere et tværgående forum for landsby- og borgerforeninger i Stevns Kommune, som kan understøtte udviklingen i landsbyer og landdistrikter og skabe grobund for fælles projekter og styrke dialog og samarbejde med andre aktører i og udenfor Stevns Kommune – for herved at skabe større sammenhængskraft lokalt og bidrage til at gøre landsbyerne mere attraktive for beboere, tilflyttere, turister og virksomheder.

Under dette hovedformål kan opstilles følgende delmål:

- Kortlægning af Stevns som landdistrikt, herunder skabe overblik over de toneangivende foreninger og organisationer i forhold til landsbyernes udvikling - og lokalisere landsbyer/foreninger som i særlig grad lykkes med at skabe lokal opbakning til lokale arrangementer, aktiviteter, projekter m.m. - og modsat at lokalisere steder, hvor det ikke er lykkedes nær så godt.
- Skabe større udveksling af metoder, idéer og erfaringer mellem landsby- og borgerforeninger i Stevns Kommune og skabe grobund for samarbejde med andre landsbyer og aktører i Stevns Kommune.
- Understøtte udvikling på tværs af landsbyerne i Stevns Kommune og styrke de enkelte ildsjæle og borgerforeningers udviklingskompetencer.
- Understøtte det strategiske samarbejde mellem landsbyerne i Stevns Kommune og en helhedsorienteret tilgang til udviklingen af landdistrikterne via strategisk samarbejde med Stevns Kommune, Udviklings Stevns, Stevns Erhvervsråd og andre aktører.
- Understøtte etablering af landsby- og borgerforeninger de steder, hvor der ikke allerede findes en toneangivende organisation/forening, som samler lokale udviklingskræfter og koordinerer lokalt.
- Udarbejdelse af en borgerdrevet landdistriktspolitik og -handleplan for Stevns Kommune.

2. Kontaktoplysninger

Udvikling Stevns

CVR: 36102446

Tinghuset, Algade 8, Store Heddinge

Koordinator Thomas Christensen kan kontaktes på: koordinator@udviklingstevns.dk eller 30 61 99 52

3. Baggrund og idé

Over de sidste 40 år er befolkningstilvæksten i de større byer accelereret og har efterladt de mindre landsbyer med markant færre indbyggere og arbejdspladser. Selvom historierne er forskellige fra sted til sted, er der mange elementer, som går igen – affolkning, forringelser af den offentlige service i nærområdet, lukning af skoler eller andre offentlige institutioner, bygninger i forfald, lukkede eller tomme butikker og busruter der lukkes ned. Disse tendenser kan også genfindes på Stevns - selvom vi i øjeblikket oplever netto tilflytning, er det især Rødvig og Strøby Egede, som oplever befolkningstilvækst. Store Heddinge og Hårlev oplever nulvækst, mens der samlet set bliver færre indbyggere i de øvrige byer.

Nogle landsbyer klarer sig tydeligt bedre end andre og formår at skabe en myriade af tiltag, aktiviteter og projekter, mens andre ikke i samme grad er lykkedes med at skabe resultater. Begge dele findes også på Stevns, hvor nogle landsbyer er meget aktive og skaber et væld af lokale aktiviteter og projekter, mens andre tilsyneladende er helt blottet for fællesskab og aktivitet. Hvis landsbyerne skal udvikle sig, er der behov for, at borgerne tager sagen i egen hånd og selv er med til at forme den lokale udvikling – det handler om at mobilisere lokale kompetencer og ressourcer, om at styrke det lokale engagement og om initiativ, kreativitet og vilje. Men selvom borgerne i landsbyerne har et ansvar for den lokale udvikling, er det er afgørende, at vi ikke lader udviklingen udelukkende stå og falde med de lokales engagement.

Udviklings Stevns og Stevns Kommune ser et behov for at sætte skub i udviklingen i landsbyer og landdistrikter og ønsker i samarbejde med landsby- og borgerforeninger på Stevns at skabe en organisation, som aktivt kan sætte udviklingen i landsbyer og landdistrikter på dagsordenen, kan styrke dialogen mellem landsby- og borgerforeninger og understøtte det praktiske udviklingsarbejde lokalt – og i forlængelse heraf en organisation, som kan indgå i strategiske samarbejder med Stevns Kommune, Stevns Erhvervsråd, Udvikling Stevns og andre lokale og regionale aktører.

Udvikling Stevns og Stevns Kommune ønsker i samarbejde med lokale landsby- og borgerforeninger at udvikle en unik Stevns model for udvikling af landsbyer og landdistrikter, som bygger på de aktive ildsjæles ønsker og behov – og kan understøtte det lokale arbejde med at skabe udvikling i landsbyerne. Samtidig ønskes en model, som kan lette andre aktørers adgang til landsbyer- og landdistrikter – f.eks. har Stevns Kommune brug for en dialogpartner, som kan skabe kontakt og dialog lokalt og kan hjælpe med at nå ud til borgerne i landsbyer og landdistrikter i forbindelse med løsnings af en bred vifte af opgaver. Det væsentlige er udviklingen af en model, der passer til de lokale aktører og skaber et forum for kontakt, koordination og samarbejde mellem lokale foreninger, institutioner og virksomheder og i fællesskab at arbejde for gode rammer for lokalsamfundets liv og vækst.

Der har tidligere været gjort forsøg med at etablere et tværgående forum for udvikling af landsbyer og landdistrikter på Stevns, men engagementet ebbede ud, og landsbyrådet er ikke længere aktivt. Erfaringer fra dette første forsøg med at etablere et fælles forum viser, at der er brug for administrativ støtte og for hjælp til at planlægge og afholde fælles møder og opretholde aktiviteter. Udvikling Stevns ønsker derfor i en forsøgsperiode at ansætte en person, som kan understøtte det frivillige arbejde i landsbyer og landdistrikter. En person som kan lette den administrative byrde for de frivillige, kan tilrettelægge møder, processer og konferencer og kan skrive referater, rådgive om projekter og dannelse af lokale landsbyorganisationer, hjælpe med at udvikle såvel tværgående projekter som lokale projekter, hjælpe med ansøgninger til puljer og fonde og kan være drivkraft bag etablering af et fælles tværgående forum for udvikling af landsbyer og landdistrikter.

Projektet er inspireret af projektet Landsbyklynger (Realdania, DGI og Lokale og Anlægsfonden), hvor landsbyer samarbejder i klynger om fælles strategiske mål og benytter hinandens styrker til at udvikle både den enkelte landsby og hele klyngen – og hvor landsbyer der ligger i nærheden af hinanden, samarbejder om og prioriterer mellem forskellige tilbud og faciliteter. Derigennem kan landsbyerne styrke fællesskabet og livet i landsbyerne, samtidig med at den kommunale service og drift optimeres.

Projektet bygger også på erfaringer fra netværksforeningen Landsbyforum (Vordingborg), som arbejder for at fremme dialog og samarbejde mellem lokalråd, borgerforeninger og andre foreninger og netværk, mellem kommune og borgere, og mellem land og by. Det er samtidig et forum, hvor der udveksles ideer, erfaringer, informationer og iværksættes aktiviteter på tværs af lokalområderne.

Der vil i regi af projektet blive arbejdet med bl.a. følgende temaer – ”Hvordan udvider vi kredsen af aktive i lokalsamfundet?”, ”Hvordan organiserer vi os effektivt?”, ”Hvordan bliver vi mere attraktive for bestemte målgrupper, kan vi f.eks. finde nye måder at mødes/deltage på som appellerer til børnefamilier/de unge?”, ”Hvordan kan vi arbejde med forskønnelse af vores landsby?”, ”Kan vi gøre vores landsby mere attraktiv for turister?”, ”Hvordan bliver vi bedre værter?”, ”Kan vi gøre noget for, at tilflyttere føler sig mere velkomne og hurtigere bliver integreret”, ”Kan vi skaffe midler til renovering/drift af vores forsamlingshus?”, ”Hvordan får vi indflydelse på kommunale planer/beslutninger?”, ”Rummer planloven nye muligheder for os?”, ”Hvordan kan vi som borgerforening understøtte det lokale erhvervsliv?”, ”Hvordan søger vi tilskud fra puljer og fonde?” og ”Hvem kan vi samarbejde med eller lære af?”. Listen er langt fra udtømmende, men giver et nogenlunde billede af projektets tematiske indhold.

4. Beskrivelse af projektets indhold og aktiviteter

Forud for projektet arbejdes for at samle inspiration og opbakning til etablering af fælles forum / organisation og en helhedsorienteret tilgang til udvikling af landsbyer og landdistrikter på Stevns. Der holdes indledende møder og skabes kontakter og netværk, som kan være med til at realisere projektets målsætninger - og afholdes aktørtopmøde og workshop, hvor der sættes fokus på landsbyer og landdistrikter. Tanker og idéer herfra opsamles og indgår i det videre arbejde.

Etablering af styre-/arbejdsgruppe med bred deltagelse fra lokale landsby- og borgerforeninger, Udviklings Stevns, Stevns Kommune, Frivillighedscenteret og andre relevante organisationer. Det er et ønske at skabe en uformel og effektiv styre-/arbejdsgruppe, som aktivt kan bidrage til projektet.

Kortlægning af Stevns som landdistrikt, med særligt fokus på eksisterende organiseringer og på allerede gennemførte projekter og aktiviteter. Der udarbejdes kort med eksisterende landsby- og borgerforeninger og andre relevante organisationer, mødesteder, forsamlingshuse, foreningshuse og offentlige bygninger og faciliteter. Kortet skal bl.a. danne baggrund for dialog om udviklingspotentialer, visioner, politik og handling. Kortet suppleres med statistisk

Projektbeskrivelse – marts 2018

---

materiale, gode lokale udviklingshistorier, inspiration udefra m.m. Kortlægningen er igangsat, men fortsætter og intensiveres i projektperioden.

Kontakt til eksisterende landsby- og borgerforeninger på Stevns med henblik på at skabe overblik/status over nuværende organiseringer og aktiviteter, indsamle gode lokale eksempler og historier, skabe opbakning til en fælles helhedsorienteret tilgang til udvikling af landsbyer og landdistrikter og dannelse af fælles organisation, rekruttering af styre- og arbejdsgruppemedlemmer m.m.

Kick-off møde – med orientering om projektet, status på landsby- og landdistriktsudviklingen i Stevns Kommune, oprids af andre igangværende projekter/processer i landdistrikterne, inspirerende oplæg, fælles idéudvikling m.m. Mødet arrangeres i samarbejde med lokale landsby- og borgerforeninger.

Etablering af en fælles kommunikationsplatform enten i form af facebookgruppe eller hjemmeside, som kan lette kommunikation og dialog internt mellem aktive ildsjæle og foreninger og kan bruges til at dele information og annoncere aktiviteter, arrangementer, konferencer m.m.

Ansættelse af projektmedarbejder, som er ansvarlig for projektets drift og fremdrift. Projektmedarbejderen skal tilrettelægge og afholde møder med alle relevante foreninger og samarbejdspartnere, skal sekretariatsbetjene styregruppen og Landsbyforum Stevns, tilrettelægge inspirationstur, indsamle inspiration og *best practise* eksempler lokalt og udefra, løbende arbejde med opsamling af idéer til udvikling af landsbyerne i Stevns Kommune, være tovholder og hovedskribent på udarbejdelse af Stevns Kommunes landdistriktspolitik og handleplan. Projektmedarbejderen skal tilrettelægge, annoncere og afholde mindst én større landdistriktskonference og udarbejde og vedligeholde kortmateriale og foreningsoversigt. Herudover skal projektmedarbejderen være opsøgende og aktivt understøtte lokale udviklingsbestrebelselser og processer, som finder sted i projektperioden, holde sig orienteret om kommunale planer på landdistriktsområdet og understøtte dannelsen af nye landsby- og borgerforeninger, hvor der udtrykkes ønske herom. Projektmedarbejderen skal yderligere udarbejde afsluttende projektrapport, evaluering og regnskab og skal dokumentere projektets resultater overfor tilskudsgivere.

Inspirationstur til et eller flere ikke nærmere fastlagte steder i Danmark, hvor lokale landsbyboere i særlig grad er lykkedes med at skabe lokal udvikling. Der findes rigtig mange landsbyer i Danmark, som er helt utrolig gode til at udvikle lokalt – tanken er dels at besøge nogle af dem, hente inspiration med hjem og få en fornemmelse af, hvad der kan lade sig gøre, hvis man trækker på samme hammel og samarbejder målrettet. Lige så vigtigt er det at ryste 'holdet' sammen - erfaringsmæssigt er det virkelig effektivt at samle folk i en bus og køre dem passende langt væk, evt. med overnatning og give dem nogle fælles oplevelser, input og referencer.

Afholdelse af Landdistriktskonference – i projektperioden afholder Landsbyforum i samarbejde med Udvikling Stevns mindst én større landdistriktskonference for hele Stevns, hvor der sættes fokus på udviklingen i de stevnske landsbyer og landdistrikter, og der arbejdes med potentialer og idéer til udvikling over en bred front. Der vil være inspirerende oplæg og forslag til Stevns Kommunes borgerdrevne landdistriktspolitik fremlægges og debatteres.

Etablering og drift af model for udvikling af landsbyer og landdistrikter, som bygger på lokale behov og karakteristika. Modellen skal udvikles nedefra og op i samarbejde med lokale landsby- og borgerforeninger, så den giver mening lokalt og der er lokalt ejerskab til den. I skrivende stund forestiller vi os, at der etableres en fælles organisation for landsby- og borgerforeninger, som kan samle trådene og kan styrke erfaringsudveksling og samarbejde på tværs af de lokale foreninger. Modellen er åben for, at der parallelt kan dannes andre lokale organiseringer, netværk og samarbejder mellem landsby- og borgerforeninger og for dialog med kommunen om etablering af lokale klynger af landsbyer, som samarbejder om placering og prioritering af kommunale tilbud m.m. Modellen er også åben for dialog om en evt. fremtidig nærdemokratimodel, for dialog om evt. udviklings-/helhedsplaner for landsbyerne og for dialog om en landdistriktspolitik og -handleplan for Stevns. Modellen tager udgangspunkt i eksisterende landsby- og borgerforeninger i Stevns Kommune – men understøtter også etablering af nye, hvor de ikke allerede findes, og der er lokal opbakning til det.

Årsmøde i Landsbyforum Stevns – i projektperioden afholdes stiftende generalforsamling i netværksforeningen Landsbyforum. I samarbejde med landsby- og borgerforeninger startes Landsbyforum Stevns uformelt op, men i løbet af projektperioden skal samarbejdet formaliseres. Der udarbejdes vedtægter, afholdes stiftende generalforsamling, fastlægges møder m.m.

Projektbeskrivelse – marts 2018

Fremadrettet konference/stormøde – sidst i projektperioden afholdes et større fællesmøde for alle, som har været i berøring med projektet – der gøres status over projektets resultater og kigges fremad i forhold til det videre arbejde og fortsat samarbejde om udviklingen af landsbyer og landdistrikter i Stevns Kommune.

5. Aktivitets- og tidsplan

Projektet afvikles over 18 måneder (1½ år) med **start primo juli 2018 og afslutning ultimo december 2019.**

Juli 2018 – Etablering af styregruppe

Juli 2018 til december 2019 – Ansættelsesperiode for projektmedarbejder

Juli/august/september 2018 – Intensiveret kortlægning af Stevns som landdistrikt

Juli/august/september 2018 – Opsøgende kontakt til aktive foreninger

August/september 2018 – Kickoff møde

August/september 2018 – Opstart på fælles kommunikationsplatform

August/September 2018 – Uformel opstart Landsbyforum Stevns

September/oktober 2018 – Inspirationstur for landsby- og borgerforeninger

Juli 2018 til december 2019 – Opsamling af idéer, erfaringer, gode historier, inspiration m.m.

Juli 2018 til december 2019 – Sekretariatsbetjening af Landsbyforum Stevns og projektstyregruppe

August 2018 til december 2019 – Ordinære møder i Landsbyforum Stevns

September 2018 til december 2019 – Rådgivning og projektudvikling lokalt eller i klynger

Ultimo 2018/primo 2019 – 1. årsmøde Landsbyforum Stevns (stiftende generalforsamling)

Primo 2019 – Landdistriktskonference for hele Stevns

Oktober/November 2019 – Konference/stormøde hvor resultater fremlægges og den fremadrettede indsats drøftes

December 2019 – Afslutningsrapport og projektrejskab afsluttes

Tidsplanen er forbeholdt ændringer, idet der tages hensyn til deltagernes øvrige program og aktiviteter koordineres så sideløbende processer, f.eks. udarbejdelse af Stevns Kommunes landdistriktspolitik m.m. forløber effektivt.

6. Formidling

Et delmål er at etablere en fælles kommunikationsplatform – sandsynligvis på Facebook – hvor møder, konferencer og lignende kan annonceres, og den løbende dialog, gensidige information og koordination kan finde sted. Herudover vil projektet efter behov informere via nyhedsbreve/annoncer/pressemeddelelser m.m. Der bliver afholdt en mængde offentlige møder og mindst én større konference, som annonceres bredt - og der udarbejdes projektrapport hvor erfaringer m.m. opsamles og offentliggøres. Projektet vil dele information om arrangementer og aktiviteter m.m. med #komtilstevns og andre sider, der markedsfører Stevns.

7. Dokumenterbare effekter og kriterier for succes

Ved projektets afslutning er der etableret en levedygtig model for samarbejde om udvikling i landsbyer og landdistrikter i Stevns Kommune. Der er etableret et fælles forum for udvikling i landsbyer og landdistrikter og alle eksisterende landsby- og borgerforeninger er repræsenterede. Der er afholdt mindst én landdistriktskonference og mindst ét årsmøde i Landsbyforum Stevns. Der er udarbejdet idékatalog og kort over Stevns med oversigt over lokale ressourcer/faciliteter og foreninger. Der er udarbejdet en plan med bred opbakning for det videre arbejde med udvikling af landsbyer og landdistrikter på Stevns og Landsbyforum Stevns, og de lokale foreninger har bidraget substantielt til Stevns Kommunes borgerdrevne landdistriktspolitik og -handleplan. Mængden af ansøgninger til LAG Stevns er øget - og projektkvaliteten er gennemgående høj.

8. Evaluering og opfølgning

I starten af projektet udarbejdes status over den organisatoriske tilstand i landsbyer- og landdistrikter på Stevns – og der kigges på hvordan og i hvilket omfang der lokalt arbejdes med udvikling. Ved projektets afslutning udfærdiges en rapport, som opsamler erfaringer og resultater – status opdateres. Der afholdes sidst i projektperioden en konference/stormøde, hvor resultater og status fremlægges og planer for det videre arbejde og samarbejde drøftes.

Projektbeskrivelse – marts 2018

9. Målgruppe

Lokale ildsjæle og frivillige, som arbejder for at skabe lokal udvikling alene eller sammen med andre. Landsby- og borgerforeninger, som udvikler og koordinerer lokale aktiviteter, sammenslutninger, netværk, klynger af lokale landsby- og borgerforeninger, som samarbejder med andre lignende foreninger på tværs af flere landsbyer. Andre aktører, som ønsker at bidrage til udviklingen i landdistrikterne på Stevns – herunder Udvikling Stevns, Stevns Kommune, Frivillighedscenteret og Stevns Erhvervsråd.

10. Projektorganisering

Projektet ejes af Udvikling Stevns, som er juridisk ansvarlig for projektets gennemførelse. Udviklings Stevns ansætter projektmedarbejder til at varetage drift og fremdrift i projektet. Projektet ledes af en styre-/arbejdsgruppe bestående af repræsentanter fra lokale landsby- og borgerforeninger, Stevns Kommune og Udvikling Stevns, som sekretariatsbetjenes af projektmedarbejder.

11. Budget

Udgifter / budgetposter (hele tusind)	2018	2019	Sum
Løn (18x19,5)	117	234	351
Oplægsholdere og inspiratorer	20	30	50
Mødeudgifter (let forplejning, lokaler m.m.)	20	30	50
Materialer, formidling og information (foldere + annoncering lokalaviser)	10	15	25
Transport, rejser og ophold (kørsel + inspirationstur)	16	8	24
TOTAL (SUM)	183	317	500

NOTE: Beløb er inkl. moms og i hele tusind kr.

NOTE: Mødeudgifter og udgifter til oplægsholdere er relativt høje, hvilket beror på, at der i projektperioden forventes afholdt et stort antal møder, og at vi tilstræber, at komme rundt i de forskellige lokalområder og i videst muligt omfang benytte lokale samlingshuse. Herudover er der et udtalt behov for inspiration udefra – både i form af eksterne oplægsholdere og inspirationstur.

12. Finansieringsplan

Medfinansiering / tilskud	Status	Beløb
Udvikling Stevns (LAG Stevns) (50%)	Ansøgt	Kr. 250.000
Stevns Kommunes pulje til almennyttige LAG projekter (26,8%)	Ansøgt	Kr. 250.000
TOTAL (SUM)		Kr. 500.000